

CoDeAc.

SMFOI

Svenskarna med funktionsnedsättning och internet

Hur använder personer med olika diagnoser, funktionsnedsättningar och svårigheter internet?

CoDeAc.

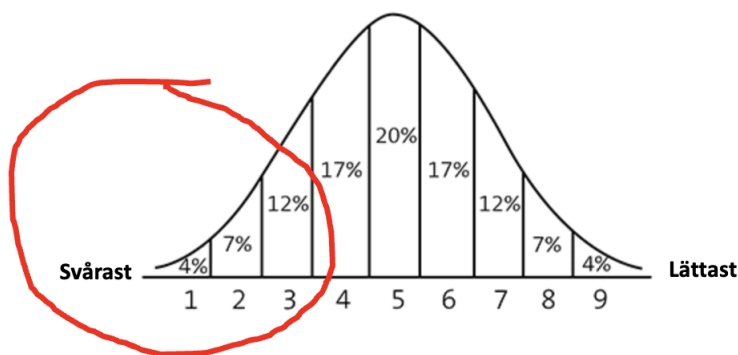
Co-Design for Accessibility

 <p>Catharina Gustavsson Docent i Medicinsk vetenskap</p>	 <p>Veronica Milos Nymberg Forskare och distriktsläkare</p>	 <p>Funktionsrätt Skåne Företrädare 35 organisationer och 40 000 medlemmar i Skåne</p>
 <p>Ingemar Pettersson Professor i Ortopedi</p>	 <p>Jan Gulliksen Professor i Människa-Datorinteraktion</p>	 <p>Jerker Westin Docent Medicinsk informatik</p>
 <p>Lena von Koch Professor Hälso- och sjukvårdsforskning</p>	 <p>Linda Pettersson Forskarstuderande och vårdcentralsläkare</p>	 <p>Marika Jonsson Forskarstuderande sjukgymnast och utvecklingsledare</p>
 <p>Douglas Anderson Åhfeldt Forskarstuderande och fysioterapeut</p>	 <p>Per-Olov Hedvall Docent Rehabiliteringsteknik och design</p>	 <p>Stefan Johansson Tillgänglighetsexpert och doktor i människa datorinteraktion</p>

Begripsam Extremanvändare med erfarenheter av kognitiv tillgänglighet

Fokus på dem som har det svårast

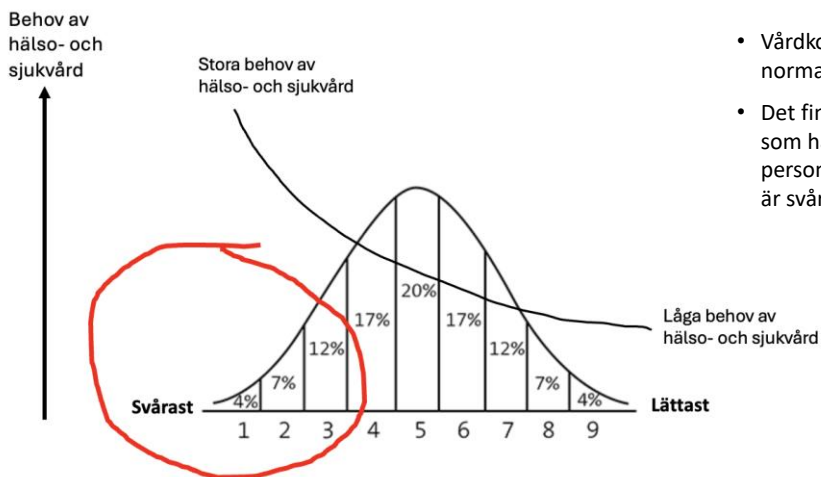

Samskapande utformning – fokus på extremanvändare

Samarbetar med de grupper i befolkningen som har stora svårigheter att använda digitala tjänster.

Extremt svårt - 4% av befolkningen, c:a 400 000 personer.
Stora svårigheter - 23% av befolkningen, c:a 2,3 miljoner personer.

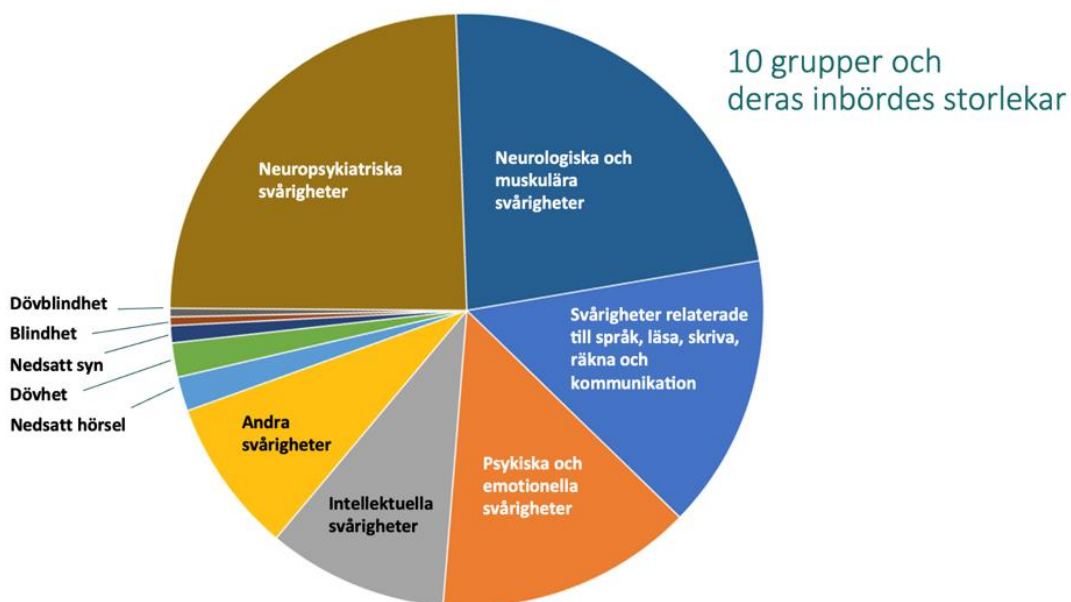
Samband mellan vårdbehov, vårdkonsumtion och svårigheter att använda eHälsa

- Vårdkonsumtion följer inte normalfördelningskurvan.
- Det finns en relation mellan personer som har stora behov av sjukvård och personer som tycker att eHälsotjänster är svåra att använda.

Bakgrund - SMFOI

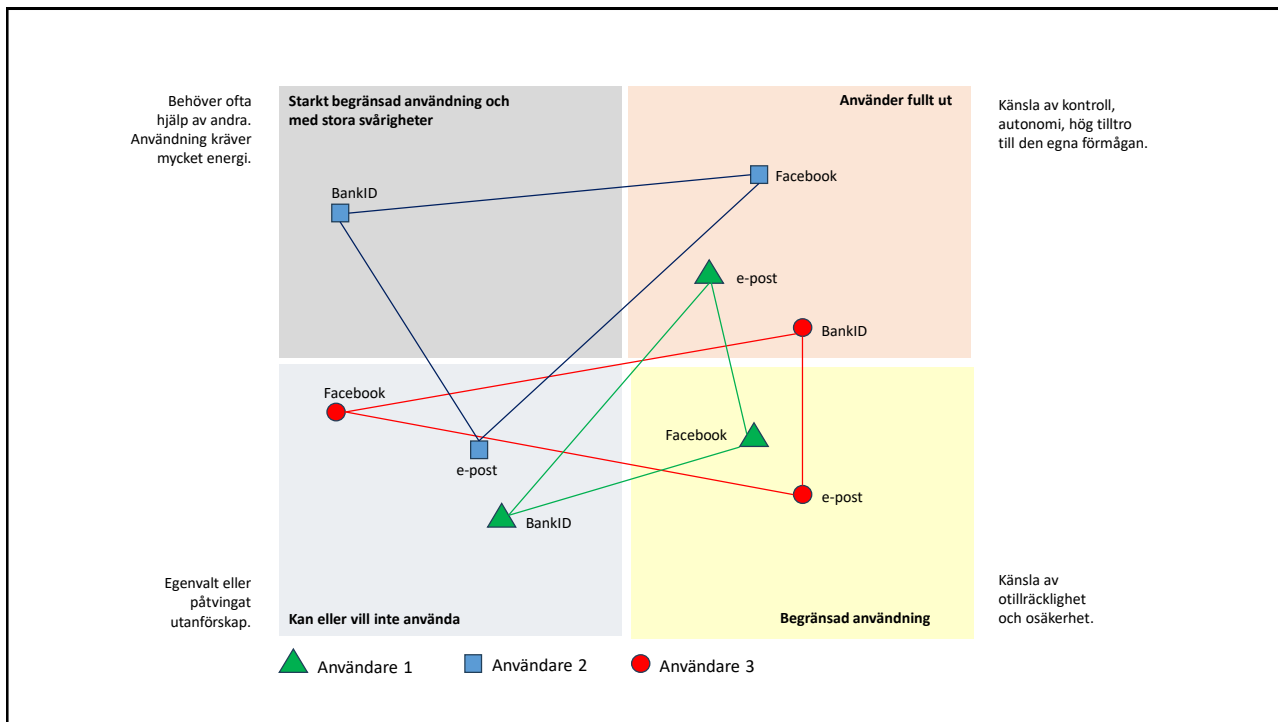
- Personer med funktionsnedsättning syns inte i statistiken.
- Vår undersökning startade 2017 och vi gör mätningar vartannat år.
- Vi har en matchad jämförelsegrupp.
- Vi har också börjat jämföra med äldre i samarbete med PRO.
- Vi kan bryta ner data i 50 olika funktionsnedsättningar men vi ser att dessa kan delas in i 10 segment.
- Det har blivit världens största undersökning i sitt slag.
- Vi gör det annorlunda: snöbollsurval, fritextsvar

Pågår rapportering från undersökningen 2023

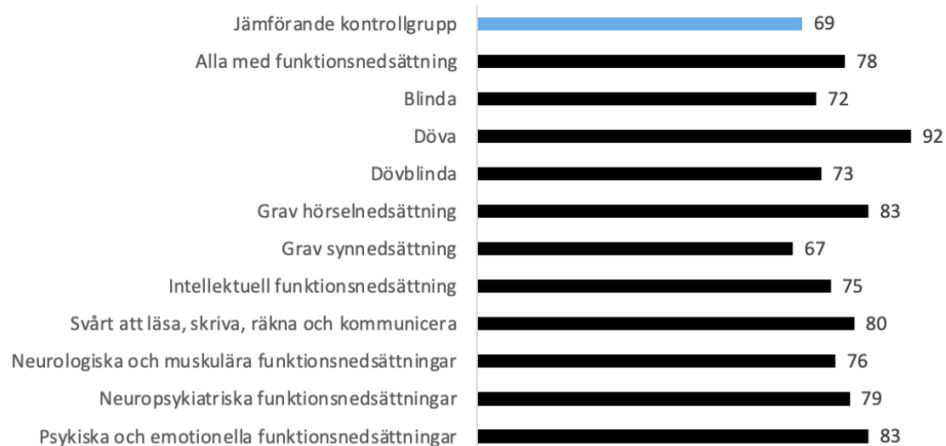

Man kan vara ute
och inne samtidigt

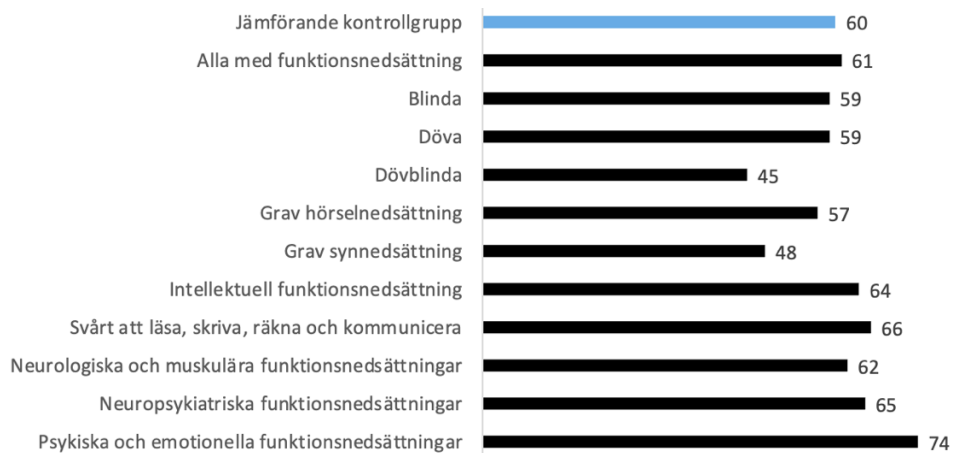
Områden där användningen ser lika ut:

Facebook

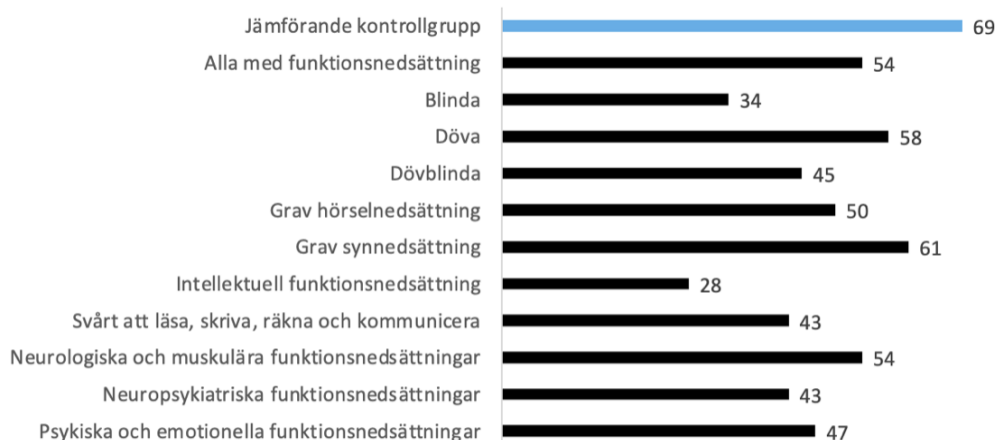
Områden där användningen ser lika ut:

Youtube

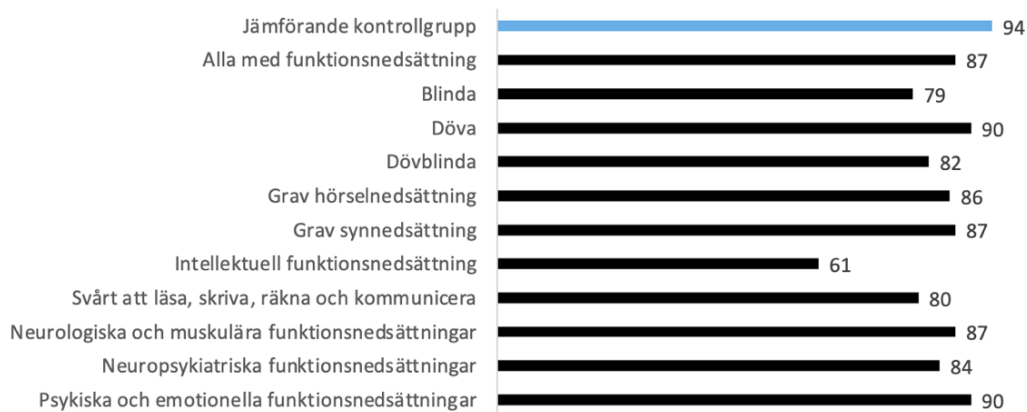
Områden där användningen ser olika ut:

Läsa dagstidning på nätet

Områden där användningen ser olika ut:

Mobilt BankID

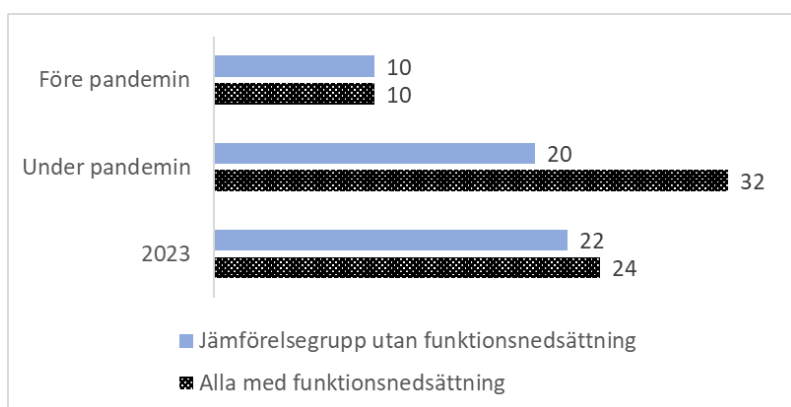
Områden där användningen ser olika ut:

eHandel

Funktionsnedsättning är inte en grupp utan flera grupper

Resultat Digitala vårdmöten SMFOI

Totalt svarande 2021

Med funktionsnedsättning n=1488

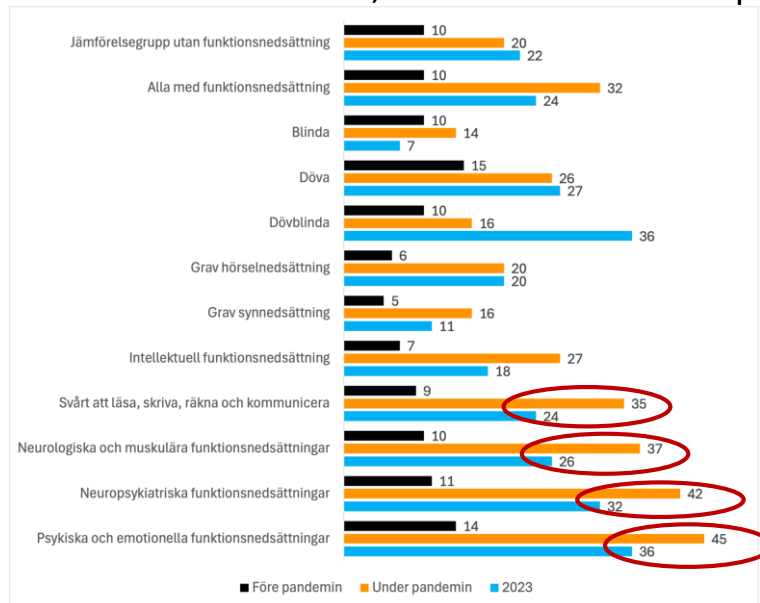
Utan funktionsnedsättning n=1242

Totalt svarande 2023

Med funktionsnedsättning n=1167

Utan funktionsnedsättning n=1590

Digitala vårdmöten: Före, under & efter pandemin

Många vill använda digitala vårdmöten (2023)

"Eftersom jag har ett rörelsehinder är det så bra att kunna boka möten via internet. Slippa resan och ta sig in och ut och vänta i rullstolen" (ID 145)

"Bra att slippa buss för att komma till psykiatrin" (ID 1023)

"Jag tycker vårdmöten via internet är lättare att genomföra än på en vårdcentral. Via internet kan jag bestämma tid, det är oftare bättre tidsbokningssystem än det är till vårdcentralen. Jag slipper gå och ta mig någonstans vilket spar min energi och smärta." (ID 18)

"... tillgänglighet till vård har ökat och förbättrats sedan man började med digitala möten. Jag har svårt för ögonkontakt och det blir mycket bättre digitalt" (ID 69)

...men tekniken och interaktionen är svår (2023)

"Jag hatar vårdmöten via internet. Det är för krångligt med alla olika program man använder för att ha det. Alla har sina egna appar/länkar. Det är svårare att avläsa kroppsspråk via vårdmöten via länk" (ID 81)

"Det är så mycket strul med t.ex. Alltid Öppet att jag aldrig vet om det är jag som gör fel eller om systemet strular på vårdpersonalens sida. Om vårdpersonalen är sen så vet jag aldrig om jag ska hänga kvar och hoppas att de dyker upp, om de inte kan komma in i mötet eller om appen blockerar samtal. Det gör mig alltid superstressad innan vårdpersonalen dyker upp" (ID 150)

"Alltid problem, trepartssamtal tillåts inte. Teckenspråkstolk är alltid ett problem ... vårdmöten är omöjliga för de har inte tolk redo eller någon beredskap för detta" (ID 876)

"Hade velat att det utvecklades och blev lättare att använda och fler inom sjukvården tog till sig att göra det. Att fler äldre läkare vågade använda det. Underlättar väldigt för mig som annars inte kan ta mig till sjukvård och alltså inte för den hjälp jag behöver" (ID 92)

"Mina olika VC har inte erbjudit det. Därför vänder jag mig till andra online läkare" (ID 69)

Grupper med de största svårigheterna

- Intellektuell funktionsnedsättning
- Svårigheter att läsa, skriva, räkna och kommunicera
- Blinda

Vad fördjupar vi oss i just nu?

Pågående arbete

- Tillgång till utrustning eller kunskap om hur utrustningen kan användas?
- Är det ålder eller funktionsnedsättning som förklarar digitalt utanförskap?
- Trygghet och säkerhet på nätet - är personer med funktionsnedsättning mer utsatta än andra?
- Hur ser det ut för personer som lever sina liv inom ramen för anpassad skola, daglig verksamhet och särskilt boende?

Vetenskapliga publikationer

Johansson, Gulliksen & Gustavsson. (2021) **Disability digital divide: the use of the internet, smartphones, computers and tablets among people with disabilities in Sweden.** *UAIS*, 20(1), 105-120.

Pettersson, Johansson, Demmelmaier, & Gustavsson. (2023) **Disability digital divide: survey of accessibility of eHealth services as perceived by people with and without impairment.** *BMC Public Health*, 23(1), 181.

Normand, Gustavsson, Alfredsson Ågren, Heitplatz, Chadwick, Johansson. (2024) **“Mum Helps Me When the Internet Messes Up” Accessibility of eHealth Services for People with Intellectual Disability.** *Conference paper - Universal Access in Human-Computer Interaction (HCI 2024) International Conference. Book series: Lecture Notes in Computer Science (volume 14697), 213–230.*

Pettersson, Johansson, Demmelmaier, von Koch, Gulliksen, Hedvall, Gummesson & Gustavsson. (2024) **Disability digital divide — Accessibility of eHealth before compared to during the COVID-19 pandemic among people with and without impairment: a repeated cross-sectional survey.** *In review.*

Henriksson, Johansson-Malmeling, Gustavsson & Johansson. (2024) **Challenges and opportunities – experiences of using the internet among people with aphasia.** *In review.*

Reuter, Gustavsson & Johansson. **How do older adults with impairment participate in a digital society? Insights from the 2023 survey ‘Swedes with impairment and the internet.** *In manuscript.*

CoDeAc.

Tack!

stefan.johansson@begripsam.se

catharina.gustavsson@regiondalarna.se

